

DIEŤA AKO OBEŤ DROGOVEJ KRIMINALITY

CHILD AS A VICTIM OF A DRUG CRIME

Silvia Ondrejková¹

<https://doi.org/10.24040/pros.07.05.2021.svp.212-229>

Abstrakt

Článok vychádza z aktuálnych teoretických a praktických poznatkov o drogovej kriminalite. Predmetom skúmania je charakterizovanie pojmov drogy, drogová kriminalita a dieťa ako obeť drogovej kriminality. Cieľom článku je prostredníctvom vybraných súdnych rozhodnutí poukázať na detské obeť drogovej kriminality na území Slovenskej republiky. V článku boli použité štandardné metódy využívané v odboroch sociálnych vied či spoločenských vied, a to analýza, komparácia, syntéza a štatistika.

Kľúčové slová

Dieťa, drogy, drogová kriminalita.

Abstract

The article is based on current theoretical and practical knowledge about drug crime. The subject of the research is the characterisation of drugs, drug crime and child as a victim of drug crime. The aim of the article is to point out, through selected court decisions, to child victims of drug crime in the Slovak Republic. The article used standard methods for writing in social sciences, namely analysis, comparison, synthesis and statistics.

Key words

Child, drugs, drug crime.

Drogy

Na to, aby sme mohli sme mohli priblížiť problematiku detských obetí drog, je potrebné hneď v úvode ozrejmiť a vysvetliť základné pojmy, ktoré sa danej témy týkajú. Najväčšou hrozbou drogovej kriminality vôbec je dopad na život a zdravie užívateľov drog. Pre pojem droga existuje množstvo definícií vo viacerých vedeckých odvetviach, preto nie je možné zabezpečiť, aby význam tohto pojmu ostal nemenný a platil neustále. Väčšina z definícií však vychádza práve z definície Svetovej zdravotníckej organizácie, ktorá je vo všeobecnosti vnímaná ako ustálená a drogu vymedzuje ako „látku (substanciu), ktorá ak je vpravená do

---

¹ Mgr. Silvia Ondrejková, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Právnická fakulta, interná doktorandka Katedra trestného práva, kriminológie, kriminalistiky a forenzných disciplín, silvia.ondrejкова@umb.sk

*organizmu, môže pozmeniť jednu alebo viac jeho funkcií, pôsobí priamo alebo nepriamo na centrálnu nervovú sústavu a môže mať priznané postavenie lieku.*² Definíciu pojmu droga však v Trestnom zákone nenájdeme. Jediným ustanovením, v ktorom sa nachádza tento pojem je § 135 – Prechovávanie drog pre vlastnú potrebu. Pojem droga sa však nachádza iba v názve ustanovenia, v samotnom jeho obsahu už nie. Z obsahu je však možné vyvodit', že na účely trestného práva sa drogou rozumie omamná látka, psychotropná látka, jed a prekursor. Nasledovné pojmy bližšie definuje zákon č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov. Omamnými látkami sa na účely tohto zákona rozumejú látky spôsobilé nepriaznivo ovplyvniť psychiku človeka, jeho rozpoznávacíe alebo ovládacie schopnosti a sociálne správanie. Ide o látky vyvolávajúce návyk a fyzickú závislosť charakterizovanú zmenami správania sa so závažnými zdravotnými a psychosociálnymi následkami. Takýmito látkami sú napríklad ópium, kokaín alebo heroín. Psychotropnými látkami sú látky ovplyvňujúce stav ľudskej psychiky tým, že pôsobia na centrálnu nervovú sústavu, avšak s menej závažnými psychosociálnymi následkami a následkami na zdraví. Príkladom psychotropnej látky je napríklad amfetamín. Jedom je látka, ktorá už v malých množstvách spôsobuje poškodenie biologických funkcií až smrť organizmu. Jed, ktorý má špecifické účinky sa nazýva toxín³ a prekursorom sa rozumie chemická látka, ktorá slúži na výrobu omamnej alebo psychotropnej látky, alebo pri ich výrobe. Ide napríklad o efedrín, ktorý sa využíva pri výrobe metamfetamínu. Prekursor je obvykle základom na tvorbu syntetických drog. Iné prekursory sa používajú aj ako katalyzátory alebo rozpúšťadlá a niektoré sa využívajú aj v procese spracovávania prírodných drog.⁴ Návykovými látkami sú všetky látky schopné nepriaznivo ovplyvniť psychiku človeka, jeho sociálne správanie a ovládacie alebo rozpoznávacíe schopnosti.⁵ S uvedenými pojmami sa spájajú aj dôsledky, ktoré vyvolávajú. Ide predovšetkým o návyk, ktorý Svetová zdravotnícka organizácia definuje ako stav, v ktorom užívateľ nemá nutkavú potrebu užiť drogu, ale silnú túžbu po nej. Závislosť od drogy je psychologická a nie fyziologická. Predpoklad na zvyšovanie dávky u konzumenta

---

² ČENTĚŠ, J.: Hmotnoprávne aspekty trestnej činnosti páchanej v súvislosti s nealkoholovou toxikomániou v Slovenskej republike. Bratislava: Ševt, 2007. s. 15. [cit. 2021-06-12]. Dostupné na internete: <https://docplayer.net/47945953-Hmotnopravne-aspekty-trestnej-cinnosti-pachanej-v-suvvislosti-s-nealkoholovou-toxikomaniou-v-slovenskej-republike-judr.html>.

³ Jed. [cit. 2021-06-12]. Dostupné na internete: <https://sk.wikipedia.org/wiki/Jed>.

⁴ ČENTĚŠ, J.: Hmotnoprávne aspekty trestnej činnosti páchanej v súvislosti s nealkoholovou toxikomániou v Slovenskej republike. Bratislava: Ševt, 2007. s. 20. [cit. 2021-06-12]. Dostupné na internete: <https://docplayer.net/47945953-Hmotnopravne-aspekty-trestnej-cinnosti-pachanej-v-suvvislosti-s-nealkoholovou-toxikomaniou-v-slovenskej-republike-judr.html>.

⁵ § 130 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších právnych predpisov.

je nízky, resp. úplne chýba. Ďalším súvisiacim pojmom je závislosť. Táto predstavuje príznaky, ktoré vznikajú ako následok pôsobenia drog na psychiku človeka a jeho organizmus, keďže droga najčastejšie pôsobí práve takýmto spôsobom – súčasne na duševnú aj telesnú stránku jedinca. Pri závislosti hovoríme o psychickom alebo fyzickom, prípadne i kombinovanom stave závislosti od drogy. Podľa svetovej zdravotníckej organizácie ide o *„psychický a niekedy tiež telesný stav vyplývajúci zo vzájomného pôsobenia medzi živým organizmom a drogou, charakterizovaný zmenami správania a inými reakciami, ktoré vždy zahŕňajú nutkanie brať drogu stále alebo pravidelne pre jej psychické účinky a niekedy tiež preto, aby sa zabránilo nepríjemnostiam vyplývajúcim z jej neprítomnosti. Tolerancia môže byť prítomná alebo neprítomná. Osoba môže byť závislá od viac ako jednej drogy.“* V tejto súvislosti je možné rozlišovať psychickú a fyzickú závislosť jednotlivých osôb. Pri psychickej závislosti ide o zmenu duševného stavu vznikajúcu podávaním drogy. Môže ísť o nutkanie ale aj o neodolateľnú potrebu drogu užiť, hoci užívateľ sám vie, že jeho konanie je nerozumné a pravdepodobne ju ani užiť nechce. Vznik psychickej závislosti sa najčastejšie viaže práve na zážitky spájané s užitím drog. Práve psychická závislosť sa stáva rizikovou pre mladých ľudí, ktorí svoj voľný čas trávajú prevažne v skupinách priateľov, s ktorými sa cítia dobre. Naopak, fyzická závislosť sa vyvíja dlhodobejšie a závisí aj od častejšieho užívania drog, v prípade, ak sa užitie drogy na určitý čas preruší, prichádzajú abstinenčné príznaky. Tieto sa začnú aktivovať vtedy, keď sa hladina drog v tele začne znižovať. Z uvedeného vyplýva, že droga má dve základné vlastnosti. Prvou je jej psychotropný efekt, ktorý je schopný modifikovať prežívanie jednotlivcov meniac spôsob jeho videnia a prežívania sveta. Druhou vlastnosťou je, že droga má potenciál závislosti, teda jej pravidelné a dlhodobé užívanie môže vyvolať závislosť. Na základe toho je možné drogy, podľa ich účinkov na psychiku, následne deliť do viacerých skupín. V súčasnosti už drogy prestávajú byť záležitosťou podsvetia, podnikateľov a kriminálnikov a čoraz viac sa dostávajú aj do stredných vrstiev spoločnosti. Na trhu neustále narastá ich množstvo a ten sa začína orientovať predovšetkým na deti a mládež. To, okrem iného vedie aj k prudkému nárastu prvokonzumentov. Faktorov, ktoré ovplyvňujú ponuku je mnoho. Patrí sem prevažne geografické umiestnenie štátu, rozvíjajúce sa hospodárstvo s neustálym nárastom medzinárodného obchodu často s nedostatočnou kontrolou na hraniciach, rozvoj chemického a farmaceutického priemyslu, liekov a liečiv, ktoré sú potenciálnym zdrojom surovín pre výrobu drog. Ide predovšetkým o lieky obsahujúce látky akými sú napríklad efedrín a pseudoefedrín, ktorých ukončenie alebo aspoň eliminácia a sťaženie predaja

by mohlo prípadne znížiť aj schopnosť podomovej výroby. Ďalej veľké množstvo domácich nelegálnych výrobcov, príliv cudzincov, ochota niektorých jedincov zapojiť sa do obchodovania hoci aj za nízke odmeny či vidina vysokého zisku spojeného s ilegálnym obchodom, bude aj naďalej lákať veľký počet osôb. Je však samozrejmé, že ide o fenomén, ktorý by neexistoval, keby po ňom nebolo dopytu. Preto, keď hovoríme o drogovej kriminalite, je potrebné si uvedomiť aj jej odvodenú príčinu.⁶

S prihliadnutím na rozmanitosť, dostupnosť a objemy omamných a psychotropných látok na európskej úrovni aj vzhľadom na ich jednoduchú dostupnosť v rámci schengenského priestoru je možné konštatovať, že drogová scéna Slovenskej republiky pozitívne reaguje na trendy vývoja či už európskej alebo svetovej drogovej scény. Pre predstavu o drogovom trhu na úrovni Európskej únie stačí poukázať na štatistiky EMCDDA publikované v Správe o drogovej scéne v EÚ za rok 2019, kde sa uvádza, že v roku 2017 boli v rámci EÚ zobchodované drogy ako kokaín, heroín, marihuana či extáza a amfetamíny v minimálnej hodnote 30 miliárd eur. Na porovnanie, rozpočet Európskej únie na rok 2019 bol schválený vo výške 165,8 miliardy eur⁷. To znamená, že nelegálne obchodovanie s omamnými a psychotropnými látkami a prekursorami iba v rámci Európskej únie predstavovalo ročne minimálne 18% celého rozpočtu Európskej únie.⁸

V súčasnosti sa veková hranica prvých kontaktov s drogami znižuje a médiá nás pravidelne informujú o narastajúcom počte mladistvých závislých na drogách. Ľahká dostupnosť drog medzi mládežou ich zaradila medzi takmer bežnú súčasť života mladej generácie, pre ktorú nie je problém nájsť a vyhľadať kontakty s drogovým prostredím. Drogová kriminalita spojená s deťmi a mládežou je čoraz aktuálnejšou témou. O tom, že deti sa v poslednom období častejšie stávajú obeťami drogovej kriminality svedčí aj množstvo súdnych rozhodnutí v tejto oblasti. V tomto prípade však o deťoch ako o obetiach drogovej kriminality môžeme hovoriť vo viacerých významoch. Môže ísť o deti, ktoré sa dobrovoľne stanú konzumentmi drog a tým aj, v prenesenom význame, ich obeťami, obeťami drogovej

---

⁶ Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Prezídium policajného zboru, národná kriminálna agentúra, národná protidrogová jednotka. *Správa o stave a vývoji drogovej scény na území Slovenskej republiky v roku 2017*. Bratislava: 2018, s. 25. [cit. 2021-05-21]. Dostupné na internete: <file:///C:/Users/ondre/Downloads/Drogova%20scena%202017.pdf>

⁷ Rozpočet Európskej únie na rok 2019. [cit. 2021-04-01]. Dostupné na internete: <https://www.consilium.europa.eu/sk/infographics/eu-budget-2019/>

⁸ European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction and Europol. *EU Drug Markets Report 2019*. [online]. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2019. [cit. 2021-05-01]. s.29. Dostupné na internete: https://www.emcdda.europa.eu/system/files/publications/12078/20192630_TD0319332ENN_PDF.pdf

kriminality sa môžu stať aj vtedy, ak ich rodičia sú na drogách závislí a svoje deti zanedbávajú či vtedy, ak pomáhajú drogovým dilerom so zobchodovaním drog. Drogová kriminalita týkajúca sa detských obetí často súvisí aj s inou trestnou činnosťou, a to predovšetkým s majetkovou, kedy sa deti dopúšťajú drobných krádeží, aby si za získaný profit následne mohli obstarat' drogu, prípadne si na tento účel priamo požičajú finančnú hotovosť, ktorú potom nie sú schopné vrátiť, v čoho dôsledku môže dôjsť k páchaniu ďalšej trestnej činnosti, ako napríklad v prípade vydierania uvedeného nižšie, kedy sa dieťa stalo obeťou takéhoto trestného činu.

Drogová kriminalita

Kriminalitou sa zaoberá veda o kriminalite – Kriminológia. Rovnocenná definícia kriminológie je aj veda o zločine. V podmienkach Slovenskej republiky je však na účely kriminológie pojem zločin nejasný. Z latinského prekladu slova crimen sa zločinom rozumie laicky trestný čin. Z trestnoprávneho hľadiska je však význam tohto slova odlišný. V zmysle § 9 Trestného zákona je trestným činom v menej závažnej podobe prečin a v závažnejšej podobe zločin. Preto je nutné chápať obe definície rovnocenne, nakoľko by sa definícia kriminológie ako vedy o zločine mohla pre právnu obec zdať zavádzajúcou. Kriminológia skúma kriminalitu ako sociálne – patologický jav, ako najzávažnejšie porušenie sociálnych pravidiel správania sa. Takýmto nežiadúcim javom je napríklad alkoholizmus či drogové závislosti.⁹ Širším pojmom je pojem delikvencia, ktorý zahŕňa aj trestné činy spáchané osobami, ktoré nie sú trestne zodpovedné.¹⁰ V zmysle legálneho ponímania kriminality je kriminalitou trestná činnosť, ktorá je sankcionovaná a vykazuje znaky trestných činov uvedených v Osobitnej časti Trestného zákona. V európskych krajinách je kriminalita tradične stotožňovaná práve s trestnou činnosťou a teda legálne vnímanie kriminality je uprednostňované pred sociologizujúcim vnímaním. Jeho výhodou je určitosť, presnosť a jednoznačnosť.¹¹

Doterajšie poznatky z výskumov drogovej kriminality však nasvedčujú, že vo veľkej miere ide o kriminalitu latentnú. Vysoká miera latencie sa spája predovšetkým s užívaním omamných a psychotropných látok a sofistikovaným spôsobom komunikácie. Problémom je,

---

⁹ KLIMEK, L. a kol.: Kriminológia vo vnútroštátnom a medzinárodnom rozmere. 1. vydanie. Bratislava: Wolters Kluwer, 2020, s. 22.

¹⁰ Tamiež, s. 9.

¹¹ KLIMEK, L. a kol.: Kriminológia vo vnútroštátnom a medzinárodnom rozmere. 1. vydanie. Bratislava: Wolters Kluwer, 2020, s. 28.

že v uvedenej situácii zväčša chýba oznamovateľ takejto protiprávnej činnosti, ktorý je pre iné druhy kriminality typickým. Preto tu kľúčovú úlohu zohrávajú najmä policajné zložky, ktoré samé svojou aktívnou činnosťou musia odhaľovať tento druh kriminality.¹²

Právne vymedzenie drogových trestných činov nájdeme v Trestnom zákone v § 171 až § 174. Ide o trestné činy nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi¹³, ktoré primárne chránia život a zdravie osôb ale i celú spoločnosť pred ohrozením vyplývajúcim z nekontrolovateľného nakladania s omamnými a psychotropnými látkami, jedmi a prekurzormi.¹⁴ Zároveň spoločnosť chráni aj pred nekontrolovaným nakladaním s omamnými, psychotropnými látkami, jedmi a prekurzormi, ktoré ohrozujú život a zdravie, resp. záujem spoločnosti na kontrole *nakladania* s takýmito látkami.¹⁵ Z hľadiska objektívnej stránky stačí samotné ohrozenie života alebo zdravia. Trestnej činnosti sa teda dopustí ten, kto

1.) podľa § 171

- a) neoprávnene prechováva pre vlastnú potrebu omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekurzor,
- b) neoprávnene prechováva pre vlastnú potrebu omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekurzor vo väčšom rozsahu.

2.) podľa § 172 neoprávnene

- a) vyrobí,
- b) dovezie, vyvezie, prevezie alebo dá prepraviť,
- c) kúpi, predá, vymení, zadováži,
- d) prechováva po akúkoľvek dobu omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekurzor, alebo kto takú činnosť sprostredkuje.

3.) podľa § 173 sebe alebo inému zadováži alebo prechováva predmet určený na nedovolenú výrobu omamnej látky, psychotropnej látky, jedu a prekurzora.

---

¹² ČERNÍK, J. - LISOŇ, M.: Drogová kriminalita: Úvod do štúdia. Bratislava: Akadémia PZ, Bratislava, 1997, s. 34.

¹³ §§ 171-173 zákona č. 300/2005 Z.z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov.

¹⁴ IVOR, J. – POLÁK, P. – ZÁHORA, J.: Trestné právo hmotné II. Osobitná časť. Bratislava: Wolters Kluwer, 2016. s.81

¹⁵ MENCEROVÁ, I. a kol.: Trestné právo hmotné: Osobitná časť. 2. vydanie. Šamorín: Heuréka, 2018, s. 71.

4.) podľa § 174 sa tohto trestného činu dopustí ten, kto zvádza iného na zneužívanie inej návykovej látky než alkoholu alebo ho v tom podporuje alebo kto zneužívanie takej látky inak podnecuje alebo šíri.

Trestný čin šírenia toxikománie predstavuje zvyčajne vášnivú a chorobnú túžbu po drogách. Svetová zdravotnícka organizácia vymedzuje toxikomániu ako „*stav periodickej alebo chronickej intoxikácie jedinca, pričom tento stav je vyvolávaný opakovaným užitím drogy prírodnej alebo syntetickej a škodí jednotlivcovi, ako i celej spoločnosti.*” Toxikománia je podmienená nielen neodolateľným nutkaním či potrebou pokračovať v užívaní drogy a túžbou drogu získať dokonca akýmkoľvek prostriedkami, ale aj psychickou závislosťou od jej účinkov a potrebou neustáleho zvyšovania dávok.¹⁶ Z hľadiska triedenia trestných činov podľa následku, ktorý je trestným činom spôsobený ide o ohrozujúci trestný čin. Toto ustanovenie chráni pred nebezpečným ohrozovaním návykovou látkou inou akou je alkohol.

Zvádzaním sa rozumie určitá forma návodu. Takéhoto konania sa zvyčajne dopúšťa práve osoba, ktorá sama požíva návykovú látku. Podporovaním môže byť napríklad aj finančný príspevok na zabezpečenie, resp. samotné sprostredkovanie takejto látky. Pod podnecovaním a šírením toxikománie možno rozumieť predovšetkým propagovanie pozitívnych účinkov drog.

Dieťa ako obeť drogovej kriminality

Často sa o drogovej kriminalite hovorí ako o kriminalite bez obetí, čo je v skutočnosti dané špecifickým postavením konzumentov, ktorí samých seba nevnímajú ako obeť alebo poškodených a čo na viac, často sa stáva, že kryjú osoby, ktoré im drogy dodávajú.

Právna úprava obetí trestných činov je v slovenskom právnom poriadku daná zákonom č. 274/2019 Z.z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorým sa vykonáva transpozícia Smernice 2012/29/EÚ¹⁷ a Smernice 2004/80/ES do právneho poriadku Slovenskej republiky. Pojem obeť môžeme v najširšom zmysle chápať ako osobu, ktorá utrpela nejaké poranenie alebo škodu. V rámci odbornej literatúry však existuje viacero chápaní tohto pojmu. V najširšom zmysle môžeme za obeť považovať jednotlivca alebo skupinu ľudí, ktorí utrpeli akúkoľvek ujmu spôsobenú nie len trestným činom, ale napríklad aj živelnou pohromou,

---

¹⁶ NOVOMESKÝ, F.: Drogy: História, medicína, právo. Martin: Advent Orion, 1996. s. 13.

¹⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/29/EÚ z 25. októbra 2012, ktorou sa stanovujú minimálne normy v oblasti práv, podpory a ochrany obetí trestných činov a ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2001/220/SVV (Ú. v. EÚ L 315/57, 14.11.2012).

katastrofou, diskrimináciou či vojnou. V širšom význame sa pod pojmom obeť rozumie osoba, prípadne organizácia, právny či morálny poriadok, ktorý je poškodený alebo zničený trestným činom. V užšom zmysle je obeťou iba fyzická osoba, ktorá trestným činom utrpela akúkoľvek ujmu či už na živote, zdraví, majetku, cti či iných právach.¹⁸

Vo všeobecnosti môžeme povedať, že každá obeť je svojim spôsobom zraniteľná. Avšak, niektoré z obetí sú obzvlášť zraniteľnými, a to predovšetkým z dôvodu ich prípadnej ďalšej viktimizácie. Nakoľko práve pri takýchto osobách existuje vysoká pravdepodobnosť, že im hrozí ďalšia ujma, vyžadujú osobitné postavenie. Zraniteľnosť spočíva najmä v určitých osobnostných črtách týchto osôb, ich zdravotných ťažkostiach či v ich samotnom správaní. Tieto faktory vytvárajú určitý stav, podmienený ich vplyvmi, ktorý možno nazvať ako náchylnosť stať sa obeťou trestného činu. Preto je veľmi dôležité vytvárať také opatrenia, ktoré v čo najvyššej miere zamedzia pravdepodobnosti vzniku ďalších škôd.¹⁹

Obzvlášť zraniteľná obeť má zákonom priznaný širší rozsah pomoci, podpory a služieb, na ktoré má nárok a zároveň, v trestnom konaní, má nárok nie len na špecifický postup zo strany subjektov poskytujúcich pomoc obetiam, ale aj zo strany orgánov činných v trestnom konaní.

Na účely zákona o obetiach trestných činov sa obzvlášť zraniteľnou obeťou rozumie aj dieťa. *„Dieťaťom sa rozumie osoba mladšia ako osemnásť rokov, a ak nie je vek osoby známy a existuje dôvod domnievať sa, že je dieťaťom, považuje sa za dieťa, až kým sa nepreukáže opak“.*

Vychádzajúc z klasickej definície obeť, podľa ktorej sa jednotlivec stáva obeťou vtedy, ak je objektívne narušené jeho právo a zároveň taký stav subjektívne prežíva s nevôľou alebo bolesťou, možno práve deti považovať, z hľadiska viktimológie, za osobitnú skupinu obetí. Avšak, práve v prípade detí nemožno s uvedenou definíciou súhlasiť doslovne, a to z dôvodu, že môžu nastať prípady, kedy páchatelia zmenia dieťaťu stav vedomia, napríklad podaním omamných alebo psychotropných látok. Toho následkom deti nemusia pociťovať ani bolesť ani nevôľu. Dokonca, samé seba nemusia v danom momente vnímať ako obeť, ako je tomu napríklad pri násilí páchanom na deťoch, kedy si deti nie sú vedomé, že sú násiliu vystavované. Z dlhodobého hľadiska sa deti síce stávajú najčastejšie obeťami násilnej a mravnostnej kriminality, čo na nich zanecháva nie len vnútorné psychické napätie a stres, ale aj celkový a ťažko napravitelný zásah v živote, s ktorým sa len veľmi ťažko vyrovnávajú, avšak za

---

¹⁸ KLIMEK, L. a kol.: Kriminológia vo vnútroštátnom a medzinárodnom rozmere. 1. vydanie. Bratislava: Wolters Kluwer, 2020, s. 322.

¹⁹ ZÁHORA, J.: Zákon o obetiach trestných činov. Komentár. 1. vydanie. Bratislava: Wolters Kluwer, 2018, s. 64.

posledné obdobie nie je možné opomenúť ani neustále rozširujúci sa trend drogovej kriminality, ktorá, bohužiaľ, neobchádza ani deti. Traumatizácia z trestnej činnosti sa môže prejavovať až po niekoľkých rokoch,²⁰ či už v podobe krátkodobých dôsledkov, ktorými sú smútok, úzkosť či plač a tiež dôsledkov dlhodobých, ktoré sa môžu odraziť v ich štúdiu či neskoršom pracovnom živote a zároveň môžu zapríčiniť ich izoláciu od ostatných ľudí²¹. Preto je na mieste, aby sa rodičia s deťmi snažili mať čo najbližší vzťah a udržiavali komunikáciu, ktorá im môže naznačiť, že práve ich dieťa sa stalo obeťou trestného činu.²²

Vzhľadom na nízky vek týchto osôb, ich nedostatočnú rozumovú a vôľovú vyspelosť v spojení s ich bezbranosťou voči páchatelovi a ich naivite, kvôli ktorej často nie sú schopné rozoznať úmysel, sú deti považované za obzvlášť zraniteľné obeť trestnej činnosti. Základ ochrany dieťaťa jednoznačne spočíva na rodine a tiež na najbližšom sociálnom prostredí dieťaťa, v škole. Avšak, ak tieto inštitúcie zlyhajú, je úlohou štátu aby zabránil tomu, aby k páchaniu trestnej činnosti na takýchto osobách došlo. Typickým prejavom sociálno-patologického správania u detí je predovšetkým ich stále prebiehajúci vývoj či už fyzický alebo psychický, sociálna nezrelosť a náhle zmeny v ich správaní, a to najmä v období dospievania. Deti sa postupne odpútavajú od rodičov, spochybňujú ich názory a v ich správaní prevažuje citová stránka nad rozumovou. Zväčša odmietajú prijať to, čo im hovorí spoločnosť, snažia sa vytvoriť si vlastný svet a svoje hodnoty. V snahe o samostatnosť sa však môže stať, že nastanú krízové situácie, s ktorými sa nebudú vedieť sami vyrovnávať, čo môže viesť k negatívnemu sebahodnoteniu. S pocitom nízkeho sebavedomia súvisí ich náchylnosť na užitie prvej dávky drogy za účelom zvýšenia vlastnej hodnoty, prípadne vyzdvihnutia svojej osoby v očiach kamarátov.²³ Charakteristickou črtou je predovšetkým odmietanie pomoci od rodičov, pedagógov a okolia, z čoho pramení ich snaha vystupovať ako samostatná dospelá osoba. Neuvedomujú si pri tom však svoju biologickú nezrelosť a neskúsenosť. V snahe zapáčiť sa rovesníkom, sú často schopní urobiť čokoľvek. Takéto správanie sa pre nich stáva atraktívnym z dôvodu túžby po dobrodružstve, uznaní a úspechu. Často ich k tomu môže viesť aj nezáujem okolia a svoje konanie vnímajú ako určitý prostriedok na posilnenie vlastnej identity alebo ako prostriedok na upriamenie pozornosti či potrestanie rodičov za ich nevšímavosť.²⁴

---

²⁰ Ide o tzv. „*sleeper effect*“.

²¹ ČÍRTKOVÁ, L.: Dítě jako oběť trestného činu. In: Právo a rodina. 2005, roč. 7, č. 5, s. 16.

²² HANUŠOVÁ, J.: Sexuální zneužívání dětí. Příznaky a následky. In: Právo a rodina. 2006, roč. 8, č. 5, s. 12.

²³ MATOUŠEK, O. – MATOUŠKOVÁ, A.: Mládež a delikvence. Praha : Portál s. r. o., 2011, s. 56.

²⁴ KOUDELKOVÁ, A.: Psychologické otázky delikvence. Praha : Victoria Publishing, 1995, s. 99.

Obetami drogovej kriminality sa deti môžu stať či už ako konzumenti alebo ako osoby využívané na obchod s drogami.²⁵Náchylnosť detí stať sa obetami drogovej kriminality potvrdzuje nespočetné množstvo súdnych rozhodnutí, z ktorých priamo, ale často aj nepriamo vyplýva, že sa stali obetami drogovej kriminality. Či už ide o rozhodovania vo veciach týkajúcich sa priamo drogových trestných činov, alebo aj rozhodnutia v iných veciach, v ktorých najmä počas dokazovania vyšli tieto skutočnosti najavo.

Drogy sa, bohužiaľ, v dnešnej dobe dostávajú k čoraz mladším deťom. Túto skutočnosť potvrdzuje aj prípad maloletého chlapca, ktorý bol umiestnený v detskom domove a neskôr v reedukačnom centre a vykazoval dlhodobé problémové správanie. U chlapca bola opakovane potvrdená prítomnosť marihuany v jeho organizme. V čase jeho umiestnenia v detskom domove, detský domov musel opakovane riešiť návrhy na zvýšenú výchovnú starostlivosť, ktoré aj napriek neúnavnej snahe o zlepšenie, nevedli k jeho náprave. Jeden z týchto návrhov, kvôli nezvládnuteľnému správaniu maloletého, spísali aj ostatné deti z detského domova, ktoré s ním boli umiestnené v skupine. Maloletý nerešpektoval pokyny a nariadenia vychovávateľov, fajčil na izbe či na balkóne aj napriek tomu, že mu to bolo výslovne zakázané. Vyskytovali sa u neho agresívne fyzické a často aj vulgárne prejavy voči ostatným deťom a k celému okoliu. Maloletý svojím správaním ohrozoval predovšetkým seba, svoje zdravie a svojím impulzívnym a agresívnym správaním aj ostatné deti a vychovávateľov. Následne bol podrobený psychologickému vyšetreniu, kde psychologička, okrem iného, konštatovala, že vzhľadom k jeho návykom na konzumáciu drog je nutná jeho pravidelná kontrola a v prípade, ak by nebol nezvládol otvorený systém v rámci detského domova, bolo by nevyhnutné hľadať také zariadenie, kde by sa zamedzilo kontaktu s návykovou látkou a ak by sa dopustil vážneho priestupku, bude potrebné navrhnúť umiestnenie v reedukačnom centre. Nakoľko jeho správanie nebolo zvládnuteľné bežným spôsobom v prostredí detského domova, kde boli vyčerpané všetky možnosti, okresný súd nariadil detskému domovu povinnosť odovzdať maloletého do starostlivosti reedukačného centra. Zo správy reedukačného centra vyplýva, že správanie maloletého sa zlepšilo. Maloletý sa vyhýbal otvoreným konfliktom, nedopúšťal sa žiadnych závažnejších priestupkov, v rovesníckej skupine mal priateľské vzťahy, dospelých formálne rešpektoval, avšak prejavila sa u neho letargia a k plneniu školských povinností bolo potrebné ho viesť, občas aj s vyvíjaním mierneho tlaku. Ako konštatovala psychologička,

---

²⁵ ČERNÍK, J. - LISOŇ, M.: Drogová kriminalita: Úvod do štúdia. Bratislava: Akadémia PZ, Bratislava, 1997, s. 34.

dôvodom takéhoto správania sa maloletého boli práve málo stimulujúce rodinné pomery, konflikty medzi rodičmi a nevyriešené bytové možnosti, ktoré sa prejavili najmä v stagnácii jeho výkonov v škole.^{26 27}

V ďalšom prípade, ktorého predmetom konania bol síce zločin vydierania vyšlo najavo, že poškodený maloletý dlhodobo užíval drogy. Obžalovaný mal od maloletého poškodeného žiadať finančné prostriedky pod hrozbou násilia. Poškodený vypovedal, že obžalovanému dlžil len 50 EUR za „trávu“. Z listinných dôkazov sa potvrdila nie len komunikácia ohľadne vyššej finančnej hotovosti, ale aj to, že maloletý poškodený bol dovtedy užívateľom drog. Túto skutočnosť zistil Okresný súd Trenčín z výpovedí, keď sa maloletý poškodený snažil utajiť svoje drogové problémy a aj finančné podlžnosti voči ostatným osobám. Už v pôvodnom rozsudku súd poukazoval na jeho zníženú dôveryhodnosť, nakoľko dlhy, ktoré maloletý spôsobil boli zapríčinené pôžičkou na drogy.²⁸ V uvedenom prípade sa síce konanie pred súdom nevedlo priamo za drogovú trestnú činnosť, avšak z prípadu je zrejmé, že zločin vydierania, za ktorý bol obžalovaný odsúdený, bol dôsledkom konania maloletého, ktorý bol obžalovanému dlžný peniaze, ktoré potreboval na nákup drog.

Nedovolená výroba omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi

V uvedenom prípade súd schválil dohodu o vine a treste uzatvorenú medzi prokurátorkou Krajskej prokuratúry Nitra a obvineným mladistvým. Mladistvý bol uznaný vinným za to, že zadovažoval, prechovával a následne predával, dával bezplatne alebo aj vymieňal za iné veci drogu - marihuanu konzumentom, ktorými bolo najmenej šesť osôb, z toho išlo aj o chránenú osobu – dieťa a osobu mladšiu ako pätnásť rokov. Dopustil sa teda obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 odsek 1 písmeno c), písmeno d), odsek 2 písmeno c), písmeno d), odsek 3 písmeno b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno b), písmeno j) Trestného zákona a s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona. Za to mu súd uložil *„podľa § 172 odsek 3 Trestného zákona, zistiť poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písmeno j), písmeno l), písmeno n) Trestného zákona a nezistiť*

²⁶ Rozsudok Okresného súdu Skalica, sp. zn.: 8P/156/2017 zo dňa: 07.02.2018.

²⁷ Pozri aj Uznesenie Okresného súdu Partizánske, sp. zn.: 6P/52/2020 zo dňa 31.08.2020.

²⁸ Rozsudok Okresného súdu Trenčín, sp. zn.: 2T/114/2017 zo dňa: 03.07.2018.

príťažujúcu okolnosť podľa § 37 Trestného zákona s použitím § 117 odsek 1 Trestného zákona, § 38 odsek 2, odsek 3 Trestného zákona, § 51 odsek 1 Trestného zákona a § 39 odsek 4 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky. “ Podľa § 51 odsek 1 Trestného zákona súd výkon uloženého trestu podmienene odložil a zároveň uložil probačný dohľad nad správaním obvineného v skúšobnej dobe. Podľa § 51 odsek 2 Trestného zákona v spojení s § 119 odsek 1 Trestného zákona súd ustanovil skúšobnú dobu na 3 (tri) roky. Podľa § 51 odsek 4 písmeno g) Trestného zákona súd uložil povinnosť spočívajúcu v príkaze podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu. Zároveň mu bol uložený aj trest prepadnutia veci, a to mobilného telefónu a finančnej hotovosti uloženej na účte banky. Bolo mu uložené aj ochranné opatrenie – zhabanie veci, a to elektronickej váhy²⁹.

Ďalší prípad sa týka obžalovanej, ktorá sa taktiež dopustila obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 odsek 1 písm. c/, písm. d/, odsek 2 písm. c/, písm. d/ Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. j/ Trestného zákona a §139 odsek 1 písm.a/ Trestného zákona s tým, že zadovážila a prechovávala vo svojom byte rôzne druhy omamných a psychotropných látok, najmä však metamfetamín, ktoré následne distribuovala medzi bežných užívateľov drog, a to aj maloletej osobe. V uvedenej veci rozhodoval Krajský súd o odvolaní obžalovanej. Ten mal za to, že v uvedenom prípade nebolo rozhodujúce či obžalovaná poznala vek osoby, ale to, že spôsob predaja drogy jednoznačne nasvedčoval jej ľahostajný vzťah k následku, a teda aj k veku týchto osôb a nakoľko si ich vek nijakým spôsobom neoverovala, mala byť uzrozumená s tým, že sa môže jednať aj o osobu mladšiu ako 18 rokov. Okresný súd obžalovanú odsúdil k nepodmienečnému trestu odňatia slobody vo výmere 10 rokov, uložil jej ochranný dohľad na 2 roky, trest prepadnutia veci – finančnej hotovosti a injekčnej striekačky. Odvolací súd nezistil žiadne pochybenie, ktoré by malo mať vplyv na objasnenie veci a uplatnenie práva na obhajobu a na základe dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa nemal krajský súd žiadne pochybnosti o tom, že sa obžalovaná dopustila skutku. Krajský súd potvrdil správnosť všetkých výrokov a odvolanie obžalovanej ako nedôvodné zamietol.³⁰

---

²⁹ Rozhodnutie o návrhu na schválenie dohody o vine a treste, Okresný súd Nitra, sp. zn.: 5Tk/1/2018 zo dňa: 19.07.2018.

³⁰ Uznesenie Krajského súdu Trnava, sp. zn.: 3To/127/2019 zo dňa: 24.09.2019.

Okresný súd Banská Bystrica rozhodol, že obžalovaný sa dopustil obzvlášť závažného zločinu Nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona. Zároveň bol oslobodený spod obžaloby pre zločin Sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ktorého sa mal dopustiť na tej istej osobe – jeho dcére, nakoľko nebolo preukázané, že sa skutok stal. Pod vplyvom alkoholu držal svoju dcéru rukou zozadu za krk a za ruku a nútil ju, aby spolu s ním vyfajčila dva kusy cigariet zo sušiny rastlín rodu Cannabis, pričom mal vedomosť, že v tom čase maloletá nedovršila fyzický vek 15 rokov, teda neoprávnene zadovážil a prechovával po akúkoľvek dobu omamnú látku a čin spáchal na chránenej osobe a voči osobe mladšej ako pätnásť rokov, čím spáchal obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. d), ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona. Za to bol podľa § 172 ods. 3, § 38 ods. 2, ods. 3 a 8, § 36 písm. j), § 39 ods. 1, ods. 3 písm. b), § 46 Trestného zákona odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) rokov nepodmienečne.^{31 32}

Záver

V závere je možné konštatovať, že z trestnoprávneho hľadiska stále rezonujú diskusie o trestnoprávnej zodpovednosti či už za držanie alebo konzumáciu drog. Aj napriek tomu, že štatistiky neodhalia celkovú kriminalitu a s prihliadnutím na kriminalitu latentnú sa objektívnosť štatistických ukazovateľov stáva skôr relatívnou, dokážu nám vytvoriť aspoň obraz o registrovanej trestnej činnosti. Podiel drogovej kriminality³³ za posledné tri roky nepresiahol 3%³⁴ vo vzťahu k celkovej kriminalite. Na prvý pohľad sa to javí ako nízky podiel,

³¹ Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn.: 1Tk/1/2020.

³² Pozri aj Rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, sp. zn.: 1T/11/2020 zo dňa 13.07.2020, Rozsudok Okresného súdu Trenčín, sp. zn.: 3Tk/3/2019 zo dňa 08.09.2020, Rozsudok Krajského súdu Trenčín, sp. zn.: 23To/108/2020 zo dňa 30.11.2020.

³³ V štatistikách kriminality však nájdeme iba údaje o trestných činoch, ktoré boli odhalené, a preto je nevyhnutné pamätať aj na latentnú kriminalitu, nakoľko práve drogová kriminalita sa vyznačuje vysokou mierou latencie. Na to, aby sme dospeli k objektívnym výsledkom by teda bolo potrebné k celkovej drogovej kriminalite pripočítať aj kriminalitu latentnú.

³⁴ Štatistika spracovaná autorkou z jednotlivých Štatistik kriminality v Slovenskej republike za roky 2017 – 2020 zverejnených na web stránke Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Údaje predstavujú podiel drogovej kriminality k celkovej kriminalite. V roku 2018 sa celkovej kriminality dopustilo 61 392 páchatel'ov, z čoho 1573 páchatel'ov sa dopustilo drogovej kriminality, teda približne 2,56%. Zaujímavosťou vyplývajúcou zo štatistiky je

treba však povedať, že rozhodne nejde o zanedbateľné čísla. Je možné predpokladať, že tento trend bude pokračovať aj v nasledujúcom období, nakoľko ho ovplyvňuje aj vývin drogových scén a záujmy konzumentov v susedných krajinách, najmä v Českej republike. Tým, že sa neustále rozširuje ponuka nových psychoaktívnych látok, zvyšuje sa aj záujem o ne medzi konzumentmi. Drogová kriminalita je závažný celosvetový problém. Užívanie drog sa v poslednom období stalo výsadou predovšetkým mladej generácie, ktorá už v relatívne nízkom veku začína s experimentovaním, ktoré sa postupne pretaví do pravidelného užívania neuvedomujúc si riziká závislosti na týchto látkach. Avšak, s užívaním drog u detí ide ruka v ruke aj páchanie inej trestnej činnosti. Drogová kriminalita detí však vychádza predovšetkým z ich závislosti na drogách, čo znamená, že drogová kriminalita aj iné trestné činy sú páchané v dôsledku drogovej závislosti. Príčin, pre ktoré mladí ľudia začínajú s drogami je mnoho. Ide predovšetkým o negatívne pôsobiace rodinné a sociálne prostredie, zlá či nesprávna výchova, rozvod rodičov, vplyv rovesníkov či anonymita väčších miest. V poslednom období sa problémovým stáva aj obchod s drogami, ktorý sa zameriava práve na mládež, predstavujúcu najľahšiu korisť. Drogová problematika a s ňou spojená trestná činnosť však nie je len otázkou represie. Zásadnú úlohu v tomto prípade zohráva prevencia, ktorá je dôležitá najmä v prípade tejto, najviac ohrozenej, skupiny. Preventívne opatrenia, by mali pôsobiť takým spôsobom, aby k trestnému stíhaniu mládeže dochádzalo v čo najnižšej miere. Ide však o zložitý proces, ktorý si vyžaduje adekvátne nie len sociálne a pracovné, ale aj vzdelávacie programy pomoci. Avšak, prevencia by primárne mala vychádzať zo samotného rodinného prostredia. Priaznivé podmienky v oblasti prevencie by mali byť taktiež vytvorené na úrovni škôl, v kultúrnej či sociálnej oblasti tak, aby mládež mala priestor na efektívne využívanie voľného času, zdravý vývoj a skvalitňovanie životných podmienok a celkovú socializáciu. Škola by mala vytvárať v deťoch pozitívny prístup k zdravému a zdraviu neohrožujúcemu životnému štýlu a prehľbovať negatívny vzťah k agresívnemu správaniu a rizikám spojených s užívaním

---

skutočnosť, že pod vplyvom drog bolo spáchaných 159 skutkov, z toho napríklad 3 vraždy či 6 dopravných nehôd. Ohrozenia pod vplyvom návykovej látky sa dopustilo 56 páchatel'ov pod vplyvom drog, pričom pod vplyvom alkoholu to bolo až 4512 páchatel'ov. Páchatelia pod vplyvom drog sa opäť najčastejšie dopúšťali násilnej a majetkovej kriminality. Zo štatistiky za rok 2019 vyplýva, že zistenej drogovej kriminality sa dopustilo približne 2,92 % z celkového počtu páchatel'ov, konkrétne 1723 páchatel'ov z celkového počtu 58 829 páchatel'ov. Pod vplyvom drog konalo 206 páchatel'ov, pričom v porovnaní s predošlými dvoma rokmi sa takýto páchatelia častejšie dopúšťali majetkovej, než násilnej kriminality. Štatistika vyhotovená za rok 2020 obsahuje iba údaje zozbierané od januára do novembra. Z uvedeného vyplýva, že celkový počet zistených páchatel'ov bol 54 244, drogovaj kriminality sa dopustilo 1513 páchatel'ov, čo predstavuje 2,78 % podiel na celkovej kriminalite. Z uvedeného je možné konštatovať, že páchanie kriminality má klesajúcu tendenciu a percentuálny podiel drogovaj kriminality na celkovej kriminalite za posledné 3 roky neprekročil 3 %.

návykových látok, a tým zároveň zvyšovať ich povedomie nie len o zdravotných a sociálnych, ale aj právnych dôsledkoch takého správania sa. V tomto prípade je však veľmi dôležité, aby mal pedagóg odborné znalosti a profesionálnu zdatnosť na to, aby dokázal pozitívne vplývať na osobnostný rozvoj žiaka. Prevencia by sa mala stať povinnou a neoddeliteľnou súčasťou nášho každodenného života. Mala by vychádzať z vnútorného presvedčenia každého jednotlivca. Cieľom prevencie by sa však nemala stať iba absencia sociálno-patologických javov. Mala by vychádzať zo sociálne priaznivého správania a hodnôt v spoločnosti. Prevencia kriminality by sa mala stať prirodzenou súčasťou rodiny, školskej politiky a programov miest a obcí, ktoré by zabezpečili adekvátne a optimálne podmienky na realizáciu prevencie v praxi.

Sankcie ustanovené našou platnou právnou úpravou sú vo všeobecnosti jedny z najprísnejších v rámci Európskej únie. Bolo by vhodné, predovšetkým u detí a mládeže, aby tieto tresty boli nižšie, resp. plnili skôr výchovný účel a namiesto zameriavania sa na samotný následok vo forme uloženia trestnej sankcie, riešili príčiny takéhoto správania sa a prípadnú liečbu. Rovnako tak stojí za zváženie aj podporenie tejto diskusie v oblasti priestupkového konania. Informácie o trendoch a miere užívania drog v spoločnosti by nepochybne mali byť základom pre formovanie racionálnej a primeranej drogovej politiky a zároveň tak by mali byť smerodajné pri hodnotení jej efektivity. Mladí ľudia majú v tejto oblasti nízku úroveň právneho vedomia a ich povedomie sa často zvýši až vtedy, keď sú trestne stíhaní. Je veľmi dôležité, aby dnešná mládež mala dostatočné vedomosti o tom, čo je drogová kriminalita nielen z pohľadu zdravia, ale najmä z hľadiska prípadného trestného stíhania, nakoľko nie je vhodné začínať svoju kariéru práve trestnou činnosťou.

ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ODKAZOV

ČERNÍK, J. - LISONĚ, M.: Drogová kriminalita: Úvod do štúdia. Bratislava: Akadémia PZ, Bratislava, 1997. 103 s. ISBN 80-8054-031-4.

IVOR, J. – POLÁK, P. – ZÁHORA, J.: Trestné právo hmotné II. Osobitná časť. Bratislava: Wolters Kluwer, 2016. 648 s. ISBN 978-80-8168-586-6.

KLIMEK, L. a kol.: Kriminológia vo vnútroštátnom a medzinárodnom rozmere. 1. vydanie. Bratislava: Wolters Kluwer, 2020. 780 s. ISBN 978-80-571-0251-9.

KOUDELKOVÁ, A.: Psychologické otázky delikvence. Praha : Victoria Publishing, 1995, 114 s. ISBN 978-8071870227.

MATOUŠEK, O. – MATOUŠKOVÁ, A.: Mládež a delikvence. Praha : Portál s. r. o., 2011. 344 s. ISBN 978-80-7367-825-8.

MENCEROVÁ, I. a kol.: Trestné právo hmotné: Osobitná časť. 2. vydanie. Šamorín: Heuréka, 2018. 448 s. ISBN 978-80-8173-057-3.

NOVOMESKÝ, F.: Drogy: História, medicína, právo. Martin: Advent Orion, 1996. 120 s. ISBN 80-88719-49-6.

ZÁHORA, J.: Zákon o obetiach trestných činov. Komentár. 1. vydanie. Bratislava: Wolters Kluwer, 2018. 414 s. ISBN 978-80-8168-850-8.

ČÍRTKOVÁ, L.: Dítě jako oběť trestného činu. In: Právo a rodina. 2005, roč. 7, č. 5. 12-16 s. ISSN 1212-866X.

HANUŠOVÁ, J.: Sexuální zneužívání dětí. Příznaky a následky. In: Právo a rodina. 2006, roč. 8, č. 5. 12-16 s. ISSN 1212-866X.

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/29/EÚ z 25. Októbra 2012, ktorou sa stanovujú minimálne normy v oblasti práv, podpory a ochrany obetí trestných činov a ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2001/220/SVV (Ú. v. EÚ L 315/57, 14.11.2012).

Zákon č. 301/2005 Z.z. Trestný poriadok v znení neskorších právnych predpisov.

Zákon č. 225/1988 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi.

Zákon č. 2015/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi.

Zákon č. 274/2017 Z.z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Rozhodnutie o návrhu na schválenie dohody o vine a treste, Okresný súd Nitra, sp. zn.: 5Tk/1/2018 zo dňa 19.07.2018.

Rozsudok Okresného súdu Skalica, sp. zn.: 8P/156/2017 zo dňa 07.02.2018.

Rozsudok Okresného súdu Trenčín, sp. zn.: 2T/114/2017 zo dňa 03.07.2018.

Uznesenie Krajského súdu Trnava, sp. zn.: 3To/127/2019 zo dňa 24.09.2019.

Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn.: 1Tk/1/2020 zo dňa 26.05.2020.

Rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, sp. zn.: 1T/11/2020 zo dňa 13.07.2020

Uznesenie Okresného súdu Partizánske, sp. zn.: 6P/52/2020 zo dňa 31.08.2020.

Rozsudok Okresného súdu Trenčín, sp. zn.: 3Tk/3/2019 zo dňa 08.09.2020

Rozsudok Krajského súdu Trenčín, sp. zn.: 23To/108/2020 zo dňa 30.11.2020.

ČENTĚŠ, J. Hmotnoprávne aspekty trestnej činnosti páchanej v súvislosti s nealkoholovou toxikomániou v Slovenskej republike. Bratislava: Ševt, 2007. s. 15. [cit. 2021-06-12]. Dostupné na internete: <https://docplayer.net/47945953-Hmotnopravne-aspekty-trestnej-cinnosti-pachanej-v-suvistosti-s-nealkoholovou-toxikomaniou-v-slovenskej-republike-judr.html>.

European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction and Europol. EU Drug Markets Report 2019. [online]. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2019. [cit. 2021-05-01]. s.29. Dostupné na internete: https://www.emcdda.europa.eu/system/files/publications/12078/20192630_TD0319332ENN_PDF.pdf

Rozpočet Európskej únie na rok 2019. [cit. 2021-04-01]. Dostupné na internete: <https://www.consilium.europa.eu/sk/infographics/eu-budget-2019/>

Správa o stave a vývoji drogovej scény - Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Prezídium policajného zboru, národná kriminálna agentúra, národná protidrogová jednotka. Správa o stave a vývoji drogovej scény na území Slovenskej republiky v roku 2017. Bratislava: 2018, s. 25. [cit. 2021-06-11]. Dostupné na internete: <file:///C:/Users/ondre/Downloads/Drogova%20scena%202017.pdf>

Štatistika kriminality v Slovenskej republike za rok 2017. Štatistika podľa druhu kriminality za obdobie od 01.01.2017 do 31.12.2017. [cit. 2021-06-11]. Dostupné na internete: https://www.minv.sk/?Statistika_kriminality_v_SR_za_rok_2017

Štatistika kriminality v Slovenskej republike za rok 2018. Štatistika podľa druhu kriminality za obdobie od 01.01.2018 do 31.12.2018. [cit. 2021-06-11]. Dostupné na internete: https://www.minv.sk/?statistika_kriminality_2018

Štatistika kriminality v Slovenskej republike za rok 2019. Štatistika podľa druhu kriminality za obdobie od 01.01.2019 do 31.12.2019. [cit. 2021-06-11]. Dostupné na internete: https://www.minv.sk/?statistika_kriminality_v_slovenskej_republike_za_rok_2019_xml

Štatistika kriminality v Slovenskej republike za rok 2020. Štatistika podľa druhu kriminality za obdobie od 01.01.2020 do 30.11.2020. [cit. 2021-06-11]. Dostupné na internete: https://www.minv.sk/?statistika_kriminality_v_slovenskej_republike_za_rok_2020_xml

PRÁVNE ROZPRÁVY ON-SCREEN III. – Sekcia verejného práva

online vedecká konferencia – 7. máj 2021

Obsah článku podlieha licenci Creative Commons Attribution 4.0 International Licence CC BY (Silvia Ondrejková).